

Hitleris vengia susitikti su britų atstovu

Prieš Čekoslovakijos skaldymą pereitais metais tas pat ivyko

Hitleris, matyt, vengia priimti Londono išpėjimus

LONDONAS, bal. 25. — Žinios iš Berlyno, ten grįžęs britų ambasadorius Sir Neville Henderson su savo vyriausybės išpėjimais Hitleriui negali matytis nei su užs. reikalų ministru Ribbentropu, nei su Hitleriu. Jam sakoma, kad ministras Ribbentropas ir Hitleris užimti svarbiais valstybės reikalais. Kai jie turės laiko, ambasadorius bus pakviestas ir priimtas.

Bet britų ambasadorium yra gyvas reikalas vieną, arba kitą asmeniškai matyti prieš penktadienį, kuomet susirinks nacių parlamentas ir Hitleris duos atsakymą prezidentui Rooseveltui į jo taikos pasiūlymą.

Ambasadorius Henderson parengtas pranešti Hitleriui, kad jis pripažintų prez. Rooseveltą taikos pasiūlymą. Jei jis to nepadarys, Britanija karine tarnyba įves konskripciją.

BRITANIJĄ IŠPĖJA HITLERIŲ PRIPAŽINTI ROOSEVELTO TAIKĄ

LONDONAS, bal. 25. — Nors britų vyriausybė užgina, kad grįžęs Berlynan Britanijos ambasadorius nuvykęs be jokių nurodymų Vokietijai, čia kalbama, kad jis nuvežė Britanijos išpėjimų Hitleriui.

Sakoma, Britanija per ambasadorių Vokietijai įteikusi šiuos reikalavimus:

1. Britai griežtai stovi už prezidento Rooseveltą taikos pasiūlymą Vokietijai ir Italijai.

2. Jei Vokietija tą pasiūlymą kokiū nors sumetimų atmetė, Britanija pasirengusi karinei tarnybai įvesti konskripciją.

3. Jei Vokietija nepripažintų pasiūlymo, tarptautinis įtempimas padidėtų iki pat trūkimo.

4. Jei pasiūlymas būtų pripažintas, Britanija sutiktų su Vokietija turėti pasitarimus, kaip ir kokiū būdu naciai gali įsigyti sau reikalingų žaliavų.

NEŽINOMAS ŽUDIKAS NUŠOVĖ GYDYTOJĄ

Užvakar vėlai vakare nežinomas žudikas keturiais šūviais nužudė iš savo kabineto, 1151 So. Western ave., išėjusį gydytoją dr. James McDonaldą Scottą, 73 m. amž., per 40 metų Chicagoj sekmingai praktikavusį.

Žudikas paspruko savo sėbro automobiliu.

ja, kas yra lygu privalomam kareiviavimui.

Pereitais metais rugsėjo mėnesį prieš Čekoslovakijos skaldymą ambasadorius Henderson taip pat negalėjo matytis su Hitleriu ir jam įteikti savo vyriausybės pranešimą.

Tas, sakoma, gal būtų įvykis ir dabar. Penktadienį Hitleris atmes prez. Rooseveltą pasiūlymą ir pasakys, kad jis iš britų negavęs jokių oficialių išpėjimų.

Daugiau kaip stebėtina dėl diktatoriaus tokio negūdraus nusistatymo.

Britų valdiniuose sluoksniuose visiškai tyliama, kaip vyksta tartinis su sov. Rusija, kuri pasiūlo pasisiūlydama sudaryti trijulę karinę sąjungą ramybės užtikrinimui Europoje. Matyt, Maskva atsiima savo sumanymą, nes bolševikai negali su nieku kariauti. Sov. Rusijos karingumas ir tvirtumas tik komisarų teorijoje.

HITLERIS SU SAVO ŽYGLIAIS IR VĖL SUKRĖSIAS PASAULĮ

BERLYNAS, bal. 25. — Lenkijos užs. reikalų min. Becko vokiečiai draugai tvirtina, kad Beckas yra nuolankus su Vokietija susitaikinti, nepaisant Lenkijos su Britanija su siartinimo.

Sako, Beckas norėtų grąžinti Vokietijai Dancigo miestą ir leisti Vokietijai išvesti kordorių per Dancigo koridorių. Bet jis negali to padaryti, nes prieš save sukeltų lenkų tautos triukšmą, o gal dar ir rimtus lenkų sukilimus.

Patirta, kad naciai rengiasi sukelti kampaniją už Lenkijos suskaldymą. Sakoma, gegužės mėnesį Hitleris su savo žygliais iš naujo sukrėsias pasaulį.

H. S. JOHNSON PUOLA NAUJĄJĄ SANTVARKĄ

WASHINGTON, bal. 25. — Buvęs NRA administratorius gen. Hugh S. Johnson puola naująją santvarką ir prezidento Rooseveltą kišamą į Europos reikalus.

Johnson išpėja visuomenę budėti, nes žodžio laisvė esąs pavojus.

50 ŠEIMŲ PASPRUKO NUO POTVYNIO

MOUNT CARMEL, Ill., bal. 25. — Wabash upė išsiliejo. Apie 50 šeimų vos suspėjo nusikelti į aukštumas. Vienas asmuo žuvo.

J. A. Valstybių viceprezidentas Garneris (kairėje) prisaikdina naują Illinoiso valstybės federalinį senatorių Jamesą Slattery, kurs paskirtas mirusio senatoriaus J. H. Lewiso vietoje.

Prez. Rooseveltas dar kartą tikrina, kad U.S. armija nebus panaudota Europai

Kilus karui, demokratinės šalys kitaip bus remiamos

WASHINGTON, bal. 25. — Prezidentas Rooseveltas vėl kartą tikrina, kad U.S. armija nebus panaudota Europai. Tais metais Amerika liejo kraują už pasaulio demokratiją. Šiantose Rūmuose, nieku būdu nesijus J. A. Valstybių kariuomenės į Europą kariauti. Pirma kartą jis tai buvo sakęs kovo 21 d. senato karinių reikalų komiteto konferencijoje.

Prezidentas pažymi, kad jis neturi nė mažiausio pasiryžimo į Europos skerdynes siųsti amerikiečių kariuomenę. Tais metais Amerika liejo kraują už pasaulio demokratiją. Šiantose Rūmuose, nieku būdu nesijus J. A. Valstybių kariuomenės į Europą kariauti. Pirma kartą jis tai buvo sakęs kovo 21 d. senato karinių reikalų komiteto konferencijoje.

PRANCŪZAI SIŪLOSI MANKŠTINTI BRITŲ KARININKUS

PARYŽIUS, bal. 25. — Britanija negali gauti karo tarnybai reikalingo skaičiaus jaunų vyrų savanorių. Nedaug kas linkęs kareiviauti.

Prancūzija Britanijai tad pataria įvesti privalomą karinę tarnybą. Britanija to nenori ir pasiteisina trukmą karininkų, kurie galėtų naujokus mankštinti.

Dėlto Prancūzija dabar pasiūlė Britanijai kad ji tuojau į Prancūziją prisiųstų apie 7.000 savo karininkų, kurie tris mėnesius laikotarpiu bus išmokinti naujokių instruktoriais. Britanija nežino kas darųti.

PREZIDENTAS PASI- KELBĖ DIKTATORIUM

LA PAZ, Bolivija, bal. 25. — Bolivijos prezidentas Busch, 35 m. amž., visiškai netikėtai pasiskelbė šios respublikos diktatorium, panaikindamas visas politines partijas ir paleizdamas šalies kongresą.

SANTARVĖ AMERIKA PASTATO YPATINGAI NEJAUKIOJ POZICIJOJ

WASHINGTON, bal. 25. — Žinios iš Berlyno, tenai jau grįžo Britanijos ambasadorius, kurs iš Berlyno buvo nukvieistas Londonan naciams užgrobtis Čekoslovakiją.

Prancūzija pranešė, kad ji taip pat grąžina Berlynan savo ambasadorių.

Yra žinių, kad Vokietijos atšaukti ambasadoriai iš Londono ir Paryžiaus nebus grąžinti. Sakoma, Hitleris pradėjo pūstis prieš Britaniją nugardeš apie naują ministro pirmininko Chamberlaino numirimą. Hitleris, sakoma, reikalauja Britanijos be atideijimo nutraukti savo pastangas apsausti Vokietiją su ne draugingomis nacioms valstybėmis.

Kai santarvės valstybių ambasadoriai grįžta Berlynan, J. A. Valstybių vyriausybė pastatoma tikrai nejaukioj pozicijoj. Washingtonas taip pat yra atšaukęs savo ambasadorių iš Vokietijos ryšium su vykdomais ten žydų persekijimais. Dabar vyriausybė nežinos kas jai darys, tuo labiau, kad nacių spauda ir toliau puola prezidentą Rooseveltą.

RAUDONOJO KRYŽIAUS LIGONINĖ Į KRETINGĄ

KRETINGA. — Šiomis dienomis Kretingos apskrities savivaldybė kreipėsi į Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininką, kad iš Klaipėdos evakuojama Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ligoninė būtų perkelta į Kretingą arba į Palangą.

Šią ligoninę iki Klaipėdos krašto prijungimo lankydavo daug ligonių iš Žemaitijos, ypatinai iš Kretingos apskrities. Gi Kretingoje nesant tinkamos ligoninės, visa Pajūrio Žemaitija liktų be geros gydymo įstaigos.

Britanijos vyriausybė parlamentui įteikė 3 bilijonų dol. saugos biudžetą

Ramiaisiais laikais nebūta tokių milžiniškų išlaidų

LONDONAS, bal. 25. — tas biudžetas sudaro daugiau kaip pusseptinto bilijono dol. Vyriausybė išpėja parlamentą, kad numatytos valstybinės pajamos toli gražu nepadengs visų išlaidų. Nurodo, kad turi būti sukelti koki nors nauji mokesčiai. Pasiūlo mokesčius padidinti už automobilius, cukrų, tabaką ir filmas.

Išdinkas Sir John Simon pripažįsta, kad ginklavimuisi išlaidos nepaprastai didelės. Ir pareiškia, kad rasi prisieis jas dar daugiau didinti.

Visas vyriausybės sudoro-

KARIUMENĖS KURĖJŲ SAVANORIŲ SĄJUNGOS ATSISAUKIMAS

KAUNAS. — Netekus Klaipėdos Lietuvos Kariuomenės Kurėjų Savanorių sąjungos valdyba išleido karštą ir ryžtingą atsisaukimą į tautą. Čia duodame kai kurias įdomesnes atsisaukimo dalis:

“Mūsų tautą vėl ištiko didelis smūgis. Netekome Klaipėdos krašto ir mosto, tikriausiai Lietuvos išėjimo į vandenų kelius, kuriais valstybė patogi susisiektų su plačiuoju pasauliu, o tauta — su savo užjūrio broliais. Dėl to įvykio savo tautoje kaltininkų neieškokime. Skaudančia širdimi visi tatau pergyvenome,

Kas gi toliau?

Savanoriai kūrėjai vieninai mano, kad tautų apsiprendimo principas, kuris kyli iš pačios žmogaus prigimties ir jo tautinių savybių, duoda mums teisę lietuviškoje žemės laisvai gyventi, o atsakingumas prieš būsimas kartas įpareigoja mus dėl Tautos laisvės ir Valstybės nepriklausomybės kovoti!

Tačiau mūsų tautos kova dėl savo gyvybės tik tada gali būti sėkminga, jei visi ligi vieno būsimame pasiryžę neįleisti ginklo iš rankų ir atkakliai ginsimės! Todėl savanoriai kūrėjai, savo krauju ir savo draugų gyvybėmis prieš dvidešimt metų iškovojo Lietuvai nepriklausomybę, kai lietuvių Tauta kėlėsi iš griuvėsių, ir dabar šaukiasi visus lietuvius — jaunimą ir senimą, vyrus ir moteris, kviesdami griežtai prieintis bet kuriems pasikesintojams į mūsų žemes!

Lietuvos žmonės! Į mus žiūrėti mūsų brangios tėvynės ateitis! Susiburkime draugai! Užmirškime visokius nesutarimus bei nuomonių skirtumus ir vieni kitus paremdami ir papildydami, tuojau imki-

me organizuoti lietuviškąjį patriotinį frontą, kuris visa tautos galia pasipriešins Lietuvos nedraugų pasikesinimams į mūsų Laisvę!

Gėdos nepakėsime! Prakeiktų mus mūsų palikuonys, jei mes neparodytume, kad daugiau, nei savo gyvybę, branginame mūsų Tėvynės Laisvę. Visomis jėgomis turime gintis! Daugiau nė pėdos lietuviškos žemės be kovos!

Žmonijai yra buvę tamsių laikų, tačiau grynasis žmoniškumas laimėdavo. Turėkime didžią viltį, kad gerosios žmonijos galios vėl visu kilmumu pasireikš, ir mūsų Tautai prašvis skaidresnis rytojus”.

PRANCŪZIJA PANAIKINO NACIŲ ORGANIZACIJAS

PARYŽIUS, bal. 25. — Prancūzų tautos vieningumo sumetimais vyriausybė panaikino (išteisėjo) Alzas-Lairano provincijose iki šiol veikusias tris atskiras nacių organizacijas. Šios organizacijos provincijoms siekė autonomijos.

Idomu, kad iki šiol jos ten prancūzų buvo pakenčiamos.

WASHINGTONAS LAUKS HITLERIO KALBOS

WASHINGTON, bal. 25. — J. A. Valstybės nusprendė palaukti numatytos penktadienį Hitlerio kalbos ir tik po to spręsti, ar siųsti, ar ne atgal Berlynan atšauktą ambasadorių.

Chicagoj ir Illinois valstybėje varguomenės prieštai subruzdavo pabranginti pieną įvedus pienui valstybinę kontrolę. Nėra kas galėtų rimtai kovoti prieš pieno kontrolės sumanymą.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Nepastovus oras; numatomas lietus; vėsiu. Saulė teka 4:53, leidžiasi 6:43.

"DRAUGAS"

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2224 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — .08c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"

Maisto kasdien laikraštis lietuvių kalba.

PRENUMERATORŲ KAINA: J. Amerikos valstybės.
Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnėms — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumeratorai: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Pavieniai num. 8c.

Bendradarbiaus ir korespondentams rašyti negrąžina, jei nepažįstama tai padaryti ir nepripažinti. Rašyti ir tiksliai ir trumpai visus prisijungusius rašyti ir ypač korespondencijas sušlygiuoti savo nuostatais. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinėle) paliekant didelių tarpų palikimą, vengiant polemikos ir asmeniško. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Skelbimų kainos prielaidamos paraiškavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Mūsų Kolegijos Pažanga

Praėjusį rudenį Marianopolio Kolegija skaudžiai nukentėjo. Praėjusi audra Rytų krašte apgriovė Kolegijos pastatus, išvarė, išlaužė gražiojo parko brangius medžius, išnaikino daug miško. Nuostoliai labai dideli. Kolegijos vadovybei tai sudarė daug didelio darbo ir rūpesčių. Kad atstatyti apgrautą nuosavybę buvo ir dabar yra reikalinga visuomenės parama.

Marianopolio Kolegijos vadovybė, su kun. dr. Jonu Navicku, MJC., priekyje, nemuština. Buvo daromos didelės pastangos, kad nesutrukdyti kolegijos mokslo eigos. Ir, reikia džiaugtis, tos pastangos nebuvo tuščios.

Anuo kart trumpai pirmame puslapyje pranešime, kad šiomis dienomis Marianopolio Kolegija galutinai Connecticut valstybės užtvirtinta. Nuo dabar kolegija yra pilnai akredituota ir turi teisę išduoti B.A. ir B.S. laipsnius. Tai yra didelis laimėjimas, kuriuo, mes, lietuviai, nuoširdžiai gaime džiaugtis.

Tą laimėjimą tinkamai įvertina ir kitataučiai. Neseniai, kaip buvo paskelbta, Thompson, Conn., ir apylinkių kitataučių aukštųjų mokyklų viršininkai išleido atsišaukimą ir jaunuolius, paragindami lankyti Marianopolio Kolegiją, nes ji turi visas valstybės teises.

Jei kitataučiai mūsų, lietuvių, mokslo įstaigą taip įvertina, tai kaip bevertinti mums patiems. Ligiol jė, kiek galėdami, rėmė, dabar dar labiau turėtume paremti, nes jau aiškiai matome pažangą, matome, kad gražioji Tėvų Marijonų pastangos jau neša gražių vaisių.

Marianapolis turi du skyrius: keturių metų High School ir keturių metų kolegijos. Pirmasis skyrius jau prieš kelerius metus gavo valstybės teises, o kolegija šiomis dienomis tas teises laimėjo. Svarbu, kad lietuviai šia šaunia mokslo įstaiga naudotų. Juk ji tam įsteigta, tam užlaikoma. Tikrai nedovanotina, jei lietuviai tėvai, galėdami, neleidžia savo sūnų ir nuosavą lietuvišką mokslo įstaigą, kuri turi lygias teises su pačios valstybės užlaikomomis mokyklomis ir kurioje dėstoma lietuvių kalba, auklėjimas vedamas religiška ir tautiška kryptimi.

Griežtas Pareiškimas

Generolas Castelnau yra Prancūzijos katalikų akcijos vadovas. Viename savo rašte jis nurodo, kad artimo melio ir teisingumas, tai yra pagrindiniai tautinio atkūrimo ramsčiai. Padaręs savo krašto socialinio gyvenimo apžvalgą, jisai pabrėžia, kad Karolis Marksas ir jo sėbrai Prancūzijoje rimtai pralaimėjo. Krikščioniškoji kultūra nugalėjo komunistinį barbariškumą. Toji pergalė, anot gen. Castelnau, pasireiškė socialine taika ir visų su gyvenimu. Būsiąs išgirstas vyriausybės šaukimas klasėms susitaikinti. Beprasidedančiame darbe teisingumas būsiąs jau didelė jėga. Šalia jos rasinti vietą ir artimo melio, nes juk ne nuo šiandien fabrikuose ir pramonės įmonėse esą krikščioniškų institucijų, kurios turinčios vienintėlį tikslą — moraliai ir medžiaginiai padėti darbininkų šeimoms.

Gen. Castelnau griežtai, bet teisingai žodį pasako komunistams. Esą tie prisiekę neramumų kurstytojai, kurių sarašai privačioms ir oficialioms įstaigoms esą žinomi, — tiems velnio apėstiems esą reikia parodyti duris iš dirbtuvių ir jiems pasakyti: "Jau atėjo valymo metas! Laukan! Marš į Maskvą!"

Toki žodį reiktų pasakyti ir šio ir kitų kraštų komunistų agentams, kuriems ne darbo žmonių reikalai rūpi, bet kurstymai ir propaganda, grąsinanti užtraukti nelaimę ir darbininkams ir visam kraštui.

APŽVALGA

Kas Bus Toliau?

Sąryšyje su šių dienų įvykiais Europoje Vimaus lietuvių laikraštis "Aidas" stato klausimą, kas bus toliau. Jis rašo: "Taigi pagaliau reikia suprasti, kad kaip brutalus Čekijos užėmimas, taip ir Klaipėdos užgrobinimas — tai III Reicho pagrindinio veikimo etapai. To pagaliau neslepia joks hitlerizmo teoretikas. Tai galima rasti ir knygoje "Mein Kampf", kuri yra vienintelis ir didelis germanizmo atgimimo veikalas, kuris išaiškina jau įvykdytus ar dar numatytus įvykius užgrobinimus ir užkariavimus.

Rasizmas, tai naujoji vokiečių religija, kuri atpalaiduoja vokiečius nuo daugelio dorovinių varžtų. Rasizmas pateisina, kai sulaužoma ko iškilmingiau duotas žodis, pateisina ir visas kitas diplomatines apgaulės, tik stato sąlygą, kad visa tai turi būti daroma "Ad majorem Germaniae gloriam" (Didesnei Vokietijos garbei). Fanatizmas ir teroras apgaudinėjimas, žaibo greitumu panaudojamas jėgos yra tai metodai, kurie apibūdina hitlerizmo veikimą. Tais keliais eidamas hitlerizmas pasiekė valdžią, ne kitomis priemonėmis nori įsigalėti ir pasaulyje.

Tai pagaliau Vakarai suprato. O ir netoli mūsų juntamas atsipeikėjimas, kuris šiuo atveju daug ką iš pagrindų gali pakeisti. Tolimesnį germanizmo žygiavimą gali sulaukyti tikrai sutartinai, aiškūs ir tvirti nusistatymai, skubiai pakeisti veiksmais".

Šitaip apibūdina dabartinę Europos padėtį aukštas kariškis, žymus strategas. Iš paduoto straipsnio matyti, kad iš tikro artinamės prie lemiančio momento, kada turės paaiškėti, kas bus toliau. Kalbant apie tai reikia atvirai pasakyti, kad tolimesnis Europos likimas jau negalima spręsti talkos būdu; jis bus sprendžiamas su ginklu rankoje — ir tik ginklas parodys, kas bus Europoje: ar viešpataus nepasotinami hitlerininkai, paverge visos tautos, ar bendromis jėgomis bus pašalintas hitlerizmo pavojus ir tada ilgą laiką tautos gyvens ramiai ir laisvai.

Kitokios išeities Europai nematyti ir nėra. Tai galutinai paaiškėjo ne tik politikams ir strategams, bet ir plačiosioms žmonių masėms. Naujas Grunvaldas, kuris bus daug didesnis, negu pirmas 1410, negu antras 1914—1918 metais, artinasi dideliais žingsniais."

Kęstučio Tradicijos

"XX Amžius" rašo, kad prisiminęs Klaipėdos atskyrimą nuo Lietuvos, "Kuryer Wileński" vedamajame klausia, kokie bus psichiniai šito akto atgarsiai: rezignacija ir pasidavimas ar garsusis lietuvių atkaklumas. Viskas kalba už paskutinįjį.

Toliau laikraštis tvirtina, jog Lenkija gerbia politinį ir kultūrinį Lietuvos savitumą. Bet visa mūsų (lenkų) tauta nuoširdžiai ir karštai trokšta, kad ir lietuvių sąmonę prabiltų bendros karinės tradicijos. Norima, kad narsi ir broliška lietuvių tauta atrastų ryšį su savo senosiomis tauriosiomis riteriškomis tradicijomis.

Baigdamas Vilniaus laikraštis primena, jog baisiojo švedų antplūdžio metu Krokuvos vyskupas tvirtino, jog "Deus mirabilis, fortuna variabilis", atseit, Dievas stebuklingas, o laimė nepastovi. Tas tvirtinimas išsipildė.

Šiandien reikia prisiminti kitą priežodį — "Audaces Deus adiuvat" (narsiesiems Dievas padeda). Užtat linkime lietuviams grįžti prie Kęstučio tradicijų, baigia "Kurjer Wileński".

Klaipėdos Dirbtuvės

Pagal statistikos duomenis Klaipėdos krašte buvo 1938 m. liepos mėn. 211 pramonės įmonių (šitie skaičiai apima tik stambesnes įmones su nemažiau penkių dirbančių asmenų) su 11,190 personalu, t. sk. 9,929 darbininkais, 1,047 tarnautojai ir 214 dirbantieji šeimos nariai. Tokiu būdu Klaipėdos krašte buvo iš viso 13,3 nuoš. Lietuvos pramonės įmonių, 25,3 nuoš. pramonės dirbančių as-

Dr. Gr. Valančius

Laiškai Iš Klaipėdos

(Tęsinys)

Hitleris Klaipėdoj

Ketvirtadienį, kovo mėn. 23 d. per radio ir spaudą sužinojome Lietuvos - Vokietijos sutarties išsą turinį. Jis yra toks:

1. Versalio sutartim nuo Vokietijos atskirtas Klaipėdos kraštas nuo šios dienos vėl sujungiamas su Vokietijos reichu.

2. Klaipėdos kraštas bus tuojau evakuotas Lietuvos kariuinių ir policinių pajėgų. Lietuvos vyriausybė pasirūpins, kad kraštas būtų perleistas pilnoj tvarkoj. Abi pusės, kol tai bus reikalinga, paskirs komisarus, kurie atliks perdavinimą visų tų įstaigų, kurios priklauso centro valdžiai.

Sutvarkymas visų kitų, dėl suverenumo pasikeitimo, iškilančių klausimų, ypatingai ekonominių ir finansinių, valdininkų ir pilietybės klausimų paliekamas specialiems susitarimams.

3. Lietuvos ekonominius interesus pabojant, Klaipėdos uoste bus paskirta laisva zona Lietuvai. Smulkesnės bus nustatytos išeinant iš šios sutarties priedo nuostatų.

4. Šiam putarimui sustiprinti ir draugiškiems santykiams tarp Vokietijos ir Lietuvos garantuoti, abi pusės įsipareigoja netik nevartoti jėgą prieš vieną kitą, bet ir neremti kitų šalių jėgų panaudojimą.

5. Ši sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo. Tam patvirtinti abiejų šalių įgaliojimai šią sutartį pasirašo.

Surašyta dviejuose originaluose, vokiečių ir lietuvių kalbomis.

Berlynas, 1939 m. kovo m. 22 d. pasirašė: Joachim von Ribbentrop, Urbšys, Škirpa.

Priedas prie sutarties 3-čio punkto skamba sekančiai:

I. Vokiečių uosto valdyba Klaipėdoj, kuri sąryš su Klaipėdos krašto prijungimu prie Vokietijos reichio perima visą ligiol Lietuvos valstybei priklausiusį turtą Klaipėdos uoste, sudarys su Vokietijos ir Lietuvos vyriausybėmis susitarusi privatinės teisės sutartį, pagal kurią Klaipėdoj įsistatys uosto bendrovė ir daugumoj lietuvišką kapitalą, kuriai bus perleista naudotis žemiamu minimi uosto įrengimais.

Toj sutarty bus sutarta sekančiai:

Uosto administracija perleids Klaipėdos uosto B-vei 99 metams naudojimąsi įrengimais, žeme ir vandens plotais Klaipėdos uoste susitartoj apimty. Uosto Bendrovė įsipareigoja uosto įrengimus laikyti ir disponuoti bendriesiems susisiekimo reikalams.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuva į Klaipėdos uostą inves-

tavo nemažą kapitalą, nuoma laikoma sumokėta.

Klaipėdos Uosto bendrovė perima laikymą, darbą ir reikalingą tolimesnį išplėtimą jai nuomonon perleistų plotų ir įrengimų uosto rinkliavas surenka uosto bendrovė.

Tų rinkliavų dydis nustatomas uosto administracijos — bendrovei pasiūlius.

II. Klaipėdos uosto bendrovei daromi dideli mokesčių palengvinimai.

Bus nustatytos laisvos sritys, kurių ribos bus sutartos.

Muitų kontrolė bus vykdoma prie laisvųjų sričių rubėžių.

Išnuomuojuose plotuose ir laisvose srityse vokiečių suverenumas lieka nepaliečiamas.

Susisiekimas su laisvomis sritymis geležinkelių per Kretingą bus palengvintas tuo būdu, kad bus sudarytas muitais nevaržomas prekių tranzitas uždaruose vagonuose ir priimtinais tarifais.

Taip pat ir kitoks susisiekimas (vandens ir sausumos keliais) tarp Lietuvos ir uosto laisvosios zonos bus pagal galimybę palengvintas ir Vokietijos nustatytas.

Klausimai, kurie liečia lietuviškų laivų stovėjimą Klaipėdos krašto vandenyse, ypač mokesčių reikalai, bus vokiečių ir lietuvių abipusiškai palankiu susitarimu išspręsti.

Toks yra šio istorinio dokumento turinys.

Išanksto, žinoma, sunku šią sutartį vertinti ir pramatyti pasėkas, kurias ji mūsų kraštui duos. Šiandien galime tik du momentus ypatingai pabrėžti, kurie bent teoriškai Lietuvai duoda politinių ir ekonominių garantijų, būtent: sutarties 4-to straipsnio nepuolimo susitarimas ir sutarties priedas teikiantis Lietuvai gan didelių lengvatų naudotis Klaipėdos uostu. Tačiau pabrėžiame, kad tai bent tuo tarpu yra tik teoretinės gėrybės, kurių tikroji vertė pasirodys aukštesnė ar tolimesnė ateity.

Kovo mėn. 23 d. klaipėdiškiai lietuviai, tame skausmo ir susijaudinimo momente, dar negalėjo ramiai ir šaltai svarstyti šio susitarimo.

Jan iš ryto apie 9 valandą visą miestą apibėgo žaibo greitumu žinia, kad į Klaipėdą apie 11 valandą prieš piet karu laivų atvyksta Vokietijos reichio vadas Hitleris.

Vokiečiai dūngavo, lietuviai irgi su susidomėjimu laukė ir stebėjosi, kad net tokį mažą užkampį ir didžiai Vokietijai taip nereikšmingą žemės plotelį ryžosi taip greit aplankyti pats vokiečių fuhreris.

Jau iš pat ryto gatvėse rikiavosi uniformuotų vyrų ir mergaičių būriai. Nuo uosto iki

Naujosios Lietuvos Vyriausybės Siekimai

Ministro Pirm. Gen. Černiaus Pareiškimas Seimui

Balandžio 4 d. ministras pirmininkas gener. Černius Seimui perskaitė naujosios vyriausybės pareiškimą (deklaraciją). Jis pirmiausia pažymėjo, kad sunkių momentų naujai Vyriausybei tenka pradėti darbą. Klaipėdos krašto ir uosto netekimas kelia visą eilę naujų uždavinių, naujų problemų. Tų problemų išsprendimas ir to išsprendimo realizavimas, žinoma, pareikalaus plačios visuomenės aukų ir kūrybinio darbo. Mūsų šventa pareiga tas aukas ir kūrybinį darbą skirti tautos ir valstybės gerovei. Naujoji Vyriausybė sudaryta platesne baze, įtraukiant į darbą įvairių pakraipų žmones. Šita aplinkybė duoda galimumo tikėtis ir laukti iš visų sluoksnių parajos ir pozityvaus darbo. Naujoji Vyriausybė atėjo darban ne griauti, kas ligi šiol sukurta, bet tęsti pradėtą darbą, toliau kurti. Kad galima būtų šitose uždaviniuose sėkmingai įvykdyti, reikia, kad valdžia būtų vieninga, kad darbas būtų darniai dirbamas visose tautos srityse. Vyriausybė dirbs artimaime kontakte su Seimu, didžiai vertindama jo bendradarbiavimą.

Vyriausybė, stengdamasi su konsoliduoti visas gyvybines tautos pajėgas, neis su kur nors atskira srove, nepasiduos kurios nors atskiros pakraipos įtakai, bet sieks sutelkti visos tautos kūrybines jėgas.

Vyriausybė, pripažindama, kad šiandien tik šis vienybės kelias yra tikras, teisingas, tik jis duoda daugiausia patikrinimo, garantijų atremti bet kokius pasikėsimus prieš Lietuvos nepriklausomybę, vėrinis visuomenės susibūrimas, atskirus piliečius pagal darbą, bet ne srovinius pagrindais. Šitą principą Vyriausybė aikštės išstatyti kelių eilių špaleriai iš OD ir SA formacijų.

Pilna turgaus (teatro) aikštė prisirinko žmonių ir kariuomenės dalinių. Hitlerio belaudama minia turėjo progos stebėti Vokietijos kariuomenės motorizuotųjų dalių, artillerijos ir pėstininkų įvygiavimą į miestą. Išsą porą valandų viršum miesto skraidė apie 150 įvairaus tipo lėktuvų: bombonešių, hidroplanų ir žvalgybos lėktuvų bei naikintuvų.

Tų gatvių, per kurias turėjo važiuoti Hitleris, namai buvo patikrinti Gestapo (vokiečių slapstosios policijos) valdininkų, gi viena špalerių eilė veidais buvo atkreipta į šalį, gatvėse stovinėja minia ir namų langus. Griežtai buvo uždrausta mesti gėles į Hitlerio automobilį.

(Daugiau bus)

bė taikins ir valstybės aparaturai, reikalaujama iš jo darnaus veikimo ir produktingo darbo. Vyriausybė tęs toliau pradėtą administracijos ir valstybės tarnautojų tarnybos ir atlyginimo pertvarkymo darbą.

Krašto gynimo reikalai. Krašto saugumo reikalai, atsižvelgiant į tarptautinę padėtį, kaip ir kituose Europos kraštuose, užima pirmą vietą ir sudaro Vyriausybei didžiausią rūpestį. Ji dės visas pastangas ir mūsų kariuomenės visapusišką stiprinimą, šaulių Sąjungos plėtimą ir tobulinimą, siekiant per šią karišką organizaciją parengti tautą krašto gynimui.

Užsienio politika. Vyriausybė ir toliau stengsis nuosaliai laikytis nuo didžiųjų valstybių interesų susikirtimų ir nuo jų ginčų. Ji dės rimtą pastangą turėti gerus, ramius, pastovius santykius su visomis valstybėmis, bet ypač su savo netarpiniais kaimynais. Užsienio politikoje, kaip ir ligi šio laiko, Vyriausybė laikysis neutralumo, kurį ji yra pasiryžusi saugoti visomis savo išgalėmis.

Vidaus politika. Vyriausybė griežtai kovos su visu tuo, kas šiuo metu gali pakenkti valstybės saugumui. Bus užkirstas kelias nuodėti piliečių pasitikėjimą pačia valstybe ir jos valdžia, silpninti piliečių atsparumą, kurstyti viešą nusivylimą prieš kitus ir ardyti vieningą darbą. Organizacijų gyvenime bus siekiama, kad tas gyvenimas būtų nukreiptas valstybei bei visuomenei naudingą ir vieningą darbo kryptimi.

Tiek visuomeniniame, tiek atskirų krašto piliečių, tiek tautinių mažumų gyvenime Vyriausybė laikysis lygaus pareigų ir teisių atžvilgiu tautinio dėsio. Vyriausybė sieks kelti savivaldybių medžiaginį pajėgumą, tobulinti jų organizaciją ir kelti darbbingumą bei darbo našumą.

Vyriausybė kels viešosios sveikatos ir higienos priemonės visoje valstybėje, ypač kaimo, ruoš medicinos ir sanitarijos personalą ir steigis reikalingas gydymo įstaigas.

Darbo apsaugos srityje Vyriausybė sieks atitinkamai sutvarkyti darbo apsaugą tose darbo srityse, kurios to dar yra reikalingos. Socialinis draudimas bus plečiamas, bus įvestas senatvės ir invalidumo draudimas.

Vyriausybė rūpinsis planingumu miestų ir kaimų atstatymu. Krašte jaučiamas statybų medžiagų trūkumas, jų kainos yra praukštos. Vyriausybė rūpinsis šiuos trūkumus šalinti.

Vyriausybė brangins bažnyčios bendradarbiavimą. Kad tas bendradarbiavimas būtų darnus, Vyriausybė rūpinsis sutvarkyti valstybės ir bažnyčios santykius, pagrįsdama juos abipusio pasitikėjimo dvasia.

(Bus daugiau)

menų ir 26 nuoš. darbininkų. Imant atskirai tik stambiausias įmones su 50 ir daugiau dirbančių asmenų, Klaipėdos krašto santykinė dalis didesnę: būtent, 1937 m. tokių įmonių tenai buvo 35, arba 28,5 nuoš., su 8,080 personalu, kas sudarė 34,9 nuoš. visos Lietuvos didžiojoje pramonėje dirbančių as-

menų. Dar didesnę dalį pasiekė Klaipėdos krašto mechanizacijos atžvilgiu: vartojami pramonės motorai pirmųjų jėgų turėjo 1937 m. 27,974 AJ, t. y. 35,0 nuoš., o elektromotorai 18,941 AJ, t. y. 41,8 nuoš., visų motorinių jėgų Lietuvoj.

Kun. J. Gutauskas

Pasaka ne pasaka

Neprigirdoma dvejukė. — Keistas apsilankymas. — Klajonės po miestą.

Senai, labai senai gyveno sulinkusi, sudžiūvusi, mokinių labai nemylima, dvejukė. Vai, kiek dėl jos ašarų išlieta, diržų ir žabų gauta, skaudžių žodžių pasakyta. O ji, kad ją kur kipšas, nei sensta, nei miršta: goglinėja nuo vienos mokyklos prie kitos, kuolų pasiramšiuodama, ir gana. Šlepti vieną dieną, šlepti kitą ir sėdi kaip ponė. Supaprastu trintuku ir nemėgink jos iš čia iškraustyti: nutrinsi galvą — kojos aiškiai matosi, daugiau paspausi — skylė pasidaro. Rašalo maudyklės ji irgi nebijo: plauko sau kipšas juodame tvane ir šaišai. Paskiau — įvairūs nesusipratimai su kl. globėjais ir tėvais.

Aš nesuprantu vieno dalyko: kuriam galui ji vis sukasi apie kupiškėnus: iškeliautų sau prasivėdinti į Panevėžį, Rokiškį, ar Šeduvą. O dabar, iššauki pamokos atsakinėti, kiek nors ketvirtoką, tai jis, vargšas, tylės tylės, o paskui kad ims pasakoti, kiek dirba, kiek mokosi, vargsta — net graudu pasidaro. Vadinas, aišku: žmonės dirba, tik nesiseka. O kodėl nesiseka — paaiškėjo vėliau.

Pareinu vieną kartą po šešių pamokų į namus. Galva skauda, pakinkliai linksta. Pašaukiau, pavaikščiau ir bimpį į lovą: prisnūsiu, sakau, valandėlę, kol koks mokslo vyras

pasibels į duris. Nei, rodos, užmigau, nei miegojau, o eū-dai ir prasidėjo: atsidaro durys, ir įvirsta nei šokia nei tokia pora: mažutė, raukšlėta moterėlė ir nedidelis, apskritas, storoku pilvuku, vyrukas. Gal užsirašyti atėjo, reikės poetiškai paklausti, bet atsimeinu, kad jau gavėnia. Vos tik prieinu arčiau, vyrukas žiovaudamas ir sako:

— Būkite pažįstami, kapelione: čia panelė Dvejukė, o aš, taip sakant, nuolatinis jos palydovas, ponas Tinginėlis.

Tokių svečių tikrai nesitikėjau. Žiūriu nustebęs ir vos susigriebiu pasakyti:

— Labai malonu. Prašom sėsti.

— Prisėsti visada praverčia. Tiek dabar blogų mokinių, kad baigiu nuo kojų nusivaryti: visus aplanky, visiems patarnauk.

Užsiritu ant kėdės, pasikasė pašonę ir tupi kaip katinas. Žinote, tada man užvirė kraujas. Juk tai patys didžiausi mokinių priešai, ir juos turiu savo rankose. Nusikabinu nuo sienos stinakoji, prieinu arčiau ir, kad suriksiu:

— Tai jūs, bimbilai, taip kankinate mokinius, spaudžiate ašaras, neduodate ramybės.

Vos tik apsukau stinakoji, o sveteliai jau ir tupi pasuolyje. Ir kad gi ims šaukti, rėkti, teisintis:

— Mokiniai patys kalti, jie mus kviečia kviečia. Eikime į mieta, pasižiūrėkime, ką jie veikia, o tada žinosite, kas kal

tas.

Iš, tikrųjų, jei jau taip priešingos nuomonės susikerta, reikia iširti. Finu į miestą. Vakaras. Tamsoka. Vienur, kitur bliski elektros lemputė. Gedimino g-vė. Viena name gyvena kelios mergaitės. Keistas dalykas: nereikia nė vidujeiti — viskas puikiai matyti. Viena siuva, kita kerpa, trečia siuvinėja.

— Matai, Tamsta, šį vaizdėlį? Jos visą laiką tik rankdarbius ir darba, — sako p. Tinginėlis. — Tai senos mano pažįstamos.

Krautis dar būtų ankstoka rengti, manau sau, ir pasukau į Vilniaus g-tę. Čia gyvena berniukai. Žiūriu ir nesuprantu, kas čia daro: vienam užrištos akys, klajoja jis po kambarį, o kiti aplinkui laksto.

— Tai "vištas" gauda, — paaiškina p. Dvejukė, — o likusį laiką jie prakalba, išpūdziai taip sakant pasidalina. Paliekam juos. Einam toliau. Dariaus — Girėno g-tė, du nedideli namukai. Gyvena Joana, Elvyra, Bronė, Stasė. Kam bariuos tylu, nė žodelio. Visų rankose po knygą. Jau norėjau pagirti jas už uolų darbą ir šiai porelei, kuri taip kankina mokinius, parodyti "nosį", bet p. Tinginėlis ir sako:

— Nieko panašaus, ne pamokas jos mokasi, bet romanus skaito. Kad daugiau dirbtų — visai gerai mokytųsi. O dabar, žiūrėkite, Bronė liūdi kam Loreta liko vienuole, Joana gaila Micharausko, o Elvyra verkia Steputės. Prisižiūriu iš arčiau — taip, tikra tiesa.

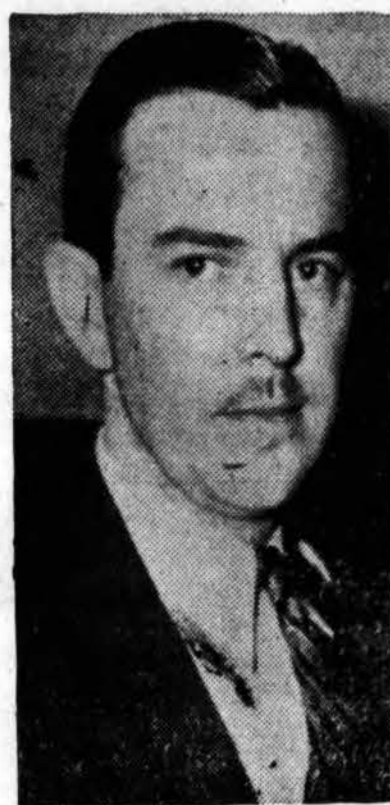
Pasukam ir į Vytauto Didžiojo g-tę. Čia gyvena daug vyrų. Girdžiu prie vieno buto lyg kultuvas kulia: bupt, bupt, bupt. Kas gi tai? O tuoj ir paaiškėjo visos dalykas: mat, čia taip energingai lošia "durnių", kad net stalias dreba.

Rodos, vėl matau kelis mokinius su lėkšte besikamuojančiais (mat, vyrai ateitį spėjo), tik kažkas stipriai pabeldžia į duris ir... pabundu. Ačiū Dievui, tai buvo tik sapnas. Žinau, kad danguma moksleivių rimtai žiūri į didįjį savo pašaukimą ir uoliai jam rengiasi. Jie supranta, kad ne kortos ir tiginavimas išauklėjo Maironius, Basanavičius, Valančius. Tik gerai atliekant visas pareigas, mokyklos suolas auklėja jaunus didvyrius,

kurių laukia nesulaukia viešųjų rūpintojėlių, varginga tėvų lūšnelė ir visa brangi lietuviška žemė.

Dolores Miller iš Terre Haute, Ind., išrinkta kaip gražiausia studentė. Jinai bus Kentucky Derby (French Lick Springs, Ind.) karalaitė.

Veterinaras dr. Lyle Dingman iš Prophetstown, Ill., ir jo žmona Laura, kuri tragiškai žuvo. Dr. Dingman liūdi, kad jo žmona iškritusi per langą. Bet jis patrauktas atsakomybės ir byla nagrinėjama teisme.

INFORMACIJOS VYKS-TANTIEMS I LIETUVĄ SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Šiais metais pirmoji Amerikos Lietuvių ekskursija į Lietuvą Švedų Amerikos Linija, išplauks iš New Yorko geg. 31 d. per Gothenburgą, Švediją, moderniam motorlaivyje "Gripsholm". Keleiviai į Lietuvą vykstanti šiam laive, bus nukeldinti tame uoste, kuris bus parankiausias ir patogiausias, iš ten pervežami į Kauną. Šieji ekskursija tinka keliauti į Lietuvą visiems keleiviams, kurie nori parvykti pačiam gražiausiam laike Lietuvoje — pavasary.

Antroji ekskursija išplauks liepos 1 d. tam pačiam moderniam M. S. "Gripsholm", per Gothenburgą-Stokholmą ir iš čia laivu "Marieholm" į parankiausias ir patogias uostas, iš čia pervežami į Kauną. Antra ekskursija vadovauja Vladas Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas Amerikoje. Antroji ekskursija atitinka tiems keleiviams, kurie turi šeimas ir jos lanko mokyklą, būtent jų vaikai. Toji ekskursija išplaukia tuojau po mokyklų sezono. Pavieniai ir pavienės kelivės kviečiamos irgi dalyvauti.

Išvyko į Lietuvą

Bal. 15 d. Švedų Amerikos Linija laivu "Drottningholm" iš New Yorko per Gothenburgą, Švediją išvyko sėkmi keleiviai: Fanny Hirschbergienė, Jadvyga Šimkaitė, Povilas Kvederas, Petras Baranauskas. Nuo Švedijos vyks 1934 m. pastatytu laivu S. S. "Ma-

Ar Mėgiamieji Valgiai Užkietina Jūsų Vidurius?

PASIGELBĖKIT SUO PAGRASTU BET MALONIŲ BŪDU!

Valgiai, kurie mums labiausiai patinka — ypač maistingi, su daugeliu riebiųjų medžiagų — dažnai yra vidurių užkietėjimo priežastis.

Ir, kada viduriai yra apsunkinti, jiems dažnai reikalinga gero luosutojo pagalba. Jūs galite pastikėti Ex-Lax, veikliu, moderniu luosutoju, kad gautumėte rezultatus — lengvai — be apsunkinimo ar nemalonumo. Ex-Lax yra gerai veikiantis, bet švelnus. Taipgi lengvai patinamas. Jis turi gausų šokolado skonį.

Kitą kartą užkietėjus jūsų viduriams — pamėginkit Ex-Lax, patikimą šeimos luosutoją. 10 c. ir 25 c. dėžutės yra pas jūsų vaistinėlius.

SAUGOKITĖS PAMEGDŽIOJIMŲ! ATSIŠAKYKIT JI PAKETČIANČIŲ! Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Įsidėminkit raudoną "E-X-L-A-X" ant dėžutės ir ant kiekvienos pletelės. Kad gautumėte geras pasekmes, reikalaukit tikro Ex-Lax!

EX-LAX THE ORIGINAL CHOCOLATED LAXATIVE

Ką žmogus įgyja savomis spėkomis, tai jis didžiausiai brangina.

pridermes užimti, bet privalo kiekvienas pasirūpinti, kad būtų geras sąnaris bendro darbo.

Jeigu visumet mylėsi vieną dalyką ir jo pavidalą, prarasi pačio dalyko turinį.

Kiekvienoje kalboje, kelionėje, reikale, atsitikime rūpinkis religijiniai suvienyti ir išauklėti atskirus asmenis, visuomenės priedermes nurodyti, teisėtai pasielgti.

rieholm" ir parankiausias ir patogiausias uostas, iš čia pervežami iki Kauno.

V. Mučinskas, Š. A. L. Liet. Skyr. ved.

"DRAUGAS"

ATIDARO

PIKNIKU SEZONA!

Pirmas Šimet Piknikas, Tai Dienraščio "Draugo" Pavasarinis.

SEKMAD., BAL.-APRIL 30, 1939

VYTAUTO DARŽE

115TH ST., TARP CRAWFORD IR CICERO AVES.

NERA KALBOS, KAD TAI BUS LINKSMIAUSIAS IR SMAGIAUSIAS PIKNIKAS, Į KURĮ VISUS NUOŠIRDŽIAI UŽKVIETIA — DIENRAŠTIS "DRAUGAS"

PRADŽIA 11 VALANDĄ RYTE

Bus Gera Muzika

ŠOKIAI PRASIDĖS 2 VAL.

Anykščiai Dabar Ir Prieš 400 Metų

Kaimo valdomas miestas. — Karalius buvo užstatęs Anykščius. — Džiaugiasi ūkišku taupumu. — Baltojo aukso kasyklos. — Ugnyje žuvo Perkūno garbintojai. — Paslaptina dėžė su kaukuolėmis. — Baisi auka dievams.

Anykščiai — gražus ir ne mažas miestas, tikrai vertas to vardo. Dabar jame yra apie 4500 gyventojų, didžiausias Lietuvoje vyno fabrikas, veltinių fabrikėliai ir daug kitokių pramonės įmonių. Graži, didinga mūro bažnyčia, didelis geležinis tiltas per Šventąją, geležinkelio stotis, gražiai išgrįstos betono šaligatviai nuklotos gatvės, centre daug gražių mūrų namų. Į miestą subėga iš apylinkės keltas svarbių vieškelio, todėl turgadieniais čia labai gyva prekyba. Čia pat garsusis Anykščių šilėlis, prie jo nuostabi vasarvietė, daug naujų, puikių vilų ir žavinga apylinkė. Tačiau Anykščiai neturi miesto teisių, kurias turi Kalvarija, Jurbarkas arba toks nemutis Kud. Naumiestis. Turistai ir svečiai, kurie iš senų kronikų žino Anykščių garbingą praeitį, stebisi labai garsiai.

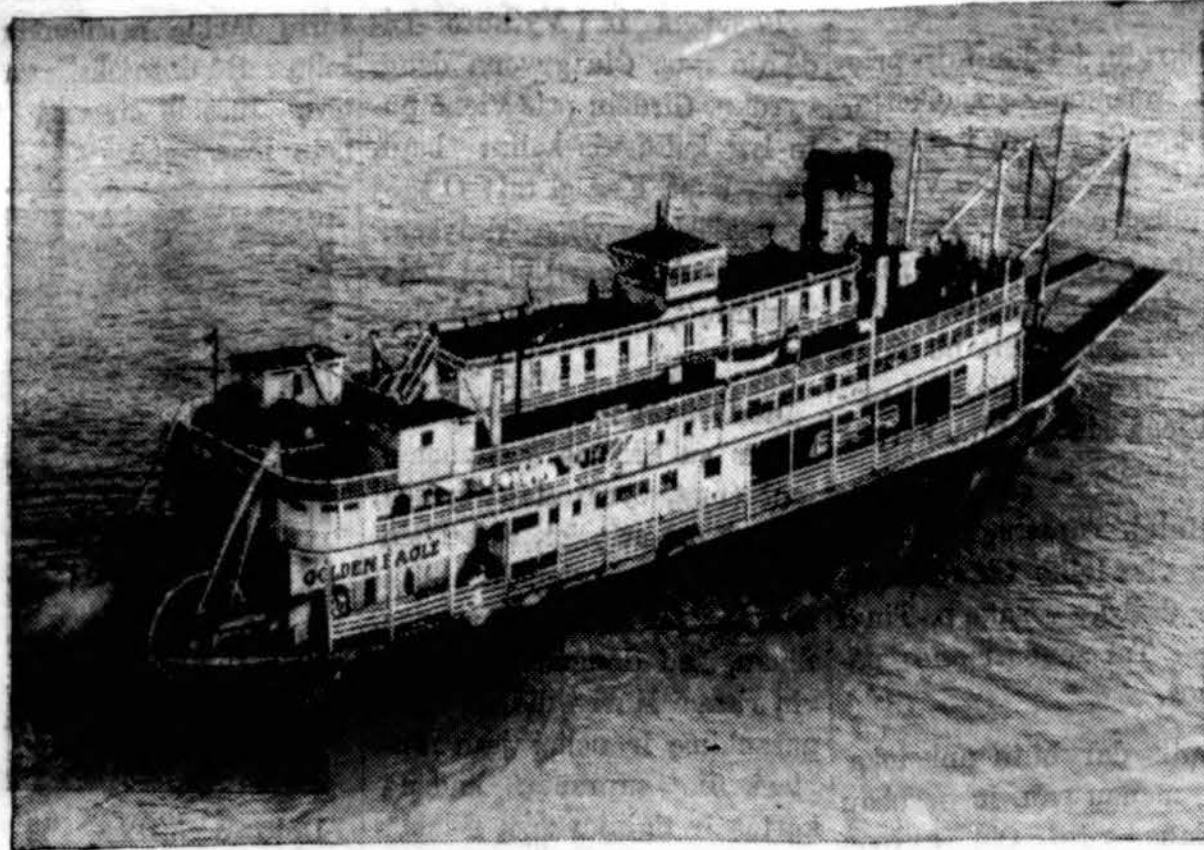
Anykščiai buvo garsūs jau prieš 400 metų. Jie su dvaru priklausė karaliui. Jau 1516 m. karalius Zigmantas skelbė, kad Anykščių bajorus gali teisti tik jis pats, o Vilniaus burmistras, tįjūnas nei raktininkas neturi teisės imti iš anykštėnų jokių mokesčių. Anykščiai buvo svarbesni už Ukmergę, nes 1699 m. jie mokėjo arklių pašto mokesčio 65, o Ukmergė tik 40 auksinių. Ligi 1775 m. Anykščiuose buvo pavieto teismas. Karalius Stanislovas Augustas Anykščiams suteikė miesto teises ir herbą. O dabar štai jūs neturite nei burmistro, jį valdo viršaitis, kaimas globoja miestą. Kaipgi taip apsilieisti? Suk tai stačiai nepatogu...

Tačiau anykštėnai dėl to nesijaudina. O kam, sako, mums tos miesto teisės reikalingos. Kai valdovai labai rūpinosi mūsų miesto garbe, tai karalius Zigmantas pritrūkęs pinigų užstatė Anykščius Žemaičių seniūnui už 1000 kapų lietuviškų skatikų. Dabar miestų burmistrai irgi užtraukia paskolas ant miestų galvos. Jei būtų miestas, reikėtų daugiau išlaidų, imtų didesnius mokesčius, įvestų griežtesnę tvarką, o dabar mums gerai. Mus valdo kaimas, ūkininkai, bet ir rūpinasi ūkiškai. Kur miestui reikia, jie pinigų nesigaili: tvarko gatves, stato gerus tiltus, tvarko kurortą, bet vis taupiai, su mažomis išlaidomis, neapsunkina moke-

šiais. Neturime miesto garbės, bet užtat ir skolų nepažįstame: kaimas moka valdyti miestą. Šiaurės pusėje, Anykščių miesto ir šeimyniškų kaimo laukuose yra garsios "baltojo aukso" kasyklos. Baltuoju auksu anykštėnai vadina kvarco smėlį, iš kurio gaminamas puikus stiklas. Tų kvarco smėlio kasyklų plėtos labai didelės, jis užima apie 5 kv. kilometrų, Anykštėnai tvirtina, kad tai yra geriausios rūšies smėlis, geresnis už užsieniškį. Anykščiai stiklo fabrikai už to smėlio centnerį mokėjo po 1,5 lito. Bet vėliau numušė kainą ir dabar moka tik po 25 centus už centnerį. Bet kasyklų savininkai ir ta kaina gerai uždirba. Anykščių auksas pavirs į tikrą auksą. Gražus tas Anykščių auksas. Jo kruopelės stambios, aštrios, kaip stikliniai karoliukai, žiba ir spindi, lyg maži deimantėliai.

Įdomi Anykščių senovė. Atokiai nuo miesto stūkso trys piliakalniukai. Anykštėnai tvirtina, kad čia yra garsiosios Vorutos pėdsakai. Jie įrodinėja, kad ne Kernavė, ne Liškavoj buvo Gedimino sostinė, bet ant šitų piliakalnių. Ir tikrai Mindaugo įpėdinis Traidenis perkėlęs savo sostinę į Kernavę. Toliau už geležkunkso Šventaragio kalnas, ant kurio senovėje buvo šventosios ugnies aukuras ir romuva. Joje gyveno krivis Šventaragis. Kai kartą gudi užpuolė romuvą, Šventaragis uždėjęs pilyje ir šaukėsi Perkūno pagalbos. Giedrą vidurdienį staiga apsiniaukė dangus, trenkė perkūnas ir užmušė atėjusių vadą. Tačiau priešai vis vien puolė pili. Nenorėdami pasiduoti į nelaisvę, krivis, visi vaidilos ir vaidilutės šoko į degantį laužą ir žuvo jo liepsnose. O visi pilies turtai nugrimzdė į žemę. Išiveržę priešai nieko nelaimėjo. Šią vietą 1906 m. kasi-nėjo Dr. Basanavičius ir surado daug įdomių senienų.

Bendrai, Anykščių apylinkėje Dr. Basanavičius iškasė daug archeologinių vertybių: varpelių, sagų, fibulų, puodų sudegintų lavonų pelenais, ašarūvių, ginklų likučių ir žaltvario papuošalų. Jis surinko čia apie 30 kaukuolių ir išvežė į Vilnių. Dėžė su kaukuolėmis buvusi padėta prieangy, todėl vieną naktį Vilniaus vaigiliai, įsibrovę į butą, pagr-

Šis ypatingas laivas "Golden Eagle" lenktynėse iš St. Louis iki Girardeau, Mo. laimėjo, pavaikdamas 13.8 minutes į valandą.

bė ir tą dėžę, manydami, kad joje yra vertingų daiktų. O kaip atidarę pamatė kaukoles, nusigando, pametė dėžę viename priemiesčio kieme ir paspruko. Dar labiau išsigando žmonės, kurie rytą tas kaukoles surado. Tuojau pranešė policijai, o ši prie dėžės pastatė sargybą. Mieste net pasklido kalbos, kad tas kaukoles pametė kažkoks burtininkas, norėjęs apieisti miestą maro liga. Tačiau greitai Basanavičius atsiėmė iš policijos Anykščių senovės iškarnas.

Įdomus Liudiškių piliakalnis, kuris stūkso tarp vėjo žarstomų smėlio kopų, retai apaugusių skurdžiomis pušelėmis. Aplink jį tikra Sachara. Padavimai byloja, kad senovėje čia gyvenęs narsus valdovas Staras, kurio kita pilis stovėjusi ant jo vardu vadinamo Starių kalno. Starių piliatėje gyvenusi valdovo žmona ir dvi skaistės dukrelės. Kai kun. Mindaugas sutikęs priimti krikštą ir karaliaus vainiką, į krikšto iškilmes buvęs pakviestas ir Staras. Grįž-

ti savo broliui, o pats apsigyveno girioje, ten kur dabar stūkso Valupio kalneliai. Čia tai nelaimingojo Liudžio griaučiai, palaidoti prieš daug šimtų metų. Daug šurpių pasijis ir mirė visų apleistais. Kasinėjant Valupio kalnelius buvo rasti labai didelio žmogaus griaučiai, paguldyti aukštelninki, sudėtomis kryžmai

Baisiai išsigando Staras, pamatęs namiškius. Nieko jiems nepasakė apie savo prisaiką. Tris dienas dūmojo, nieko nevalgė ir negėrė, tris naktis akių nesuimerkė. Bijojų užrūstinti dievus galinguosius, todėl nusprendė ištęsti pažadą. Jis savo kardu pervėrė miegančių žmonių ir dukras ir sudegino jų kūnus ant laužo. Nuo to laiko jis neberado ramybės. Vis liudėjo, vaikščiojo po girias vienišas, su nieku nesikalbėjo ir medžioklių nerengė. Žmonės jį praminė Liudėtoju, Liudžiu. Pagaliau jis abi pilaites pavedė valdy-

PIRKIT NAUJAUSI
Chrysler ar Plymouth
Tai yra geriausi ir gražiausi automobiliai Amerikoje, moderniška iš-tobulinti, nužemintos kainos, lengvi išmokėjimai, teisingas patarnavimas.
BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 S. Archer Ave., Chicago, Ill., Phone Virginia 1515
Turime daugybę varietų automobilių vislaimes mados, nuo \$15.00 ir aukščiau.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisyso darbą be jokio cash įmokėjimo. ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgauna geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisyso apdėgusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

Si mergaitė, Ruth Strickland, iš Harvey, Ill., už vagystę patekusi į kalėjimą, esanti tuo patenkinta, nes, girdi, ji mylinti vyrą, kuris esąs įsi-mylėjęs į kitą mergaitę.

Si mergaitė, Ruth Strickland, iš Harvey, Ill., už vagystę patekusi į kalėjimą, esanti tuo patenkinta, nes, girdi, ji mylinti vyrą, kuris esąs įsi-mylėjęs į kitą mergaitę.

LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Yards 3146.
VALANDOS: Nuo 11 iki 12; 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 So. Halsted Street

Klauskite
PALENDACH'S TRAVEL BUREAU
Folklore Radio Program
EVERY SUNDAY FROM 1-2 P.M.
Tel. Pullman 7235
Res. Pullman 0263

DR. A. W. JACOBS
DANTISTAS
10758 S. Michigan Ave.
Chicago, Illinois
OFISO VALANDOS:
9-12; 1-5; 7-9. Ketvirtadieniais 9-12

LIETUVIAI ADVOKATAI
Telephone YARDS 1001
JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
4631 So. Ashland Avenue
Res. 6515 S. Rockwell Street
Telephone REPublic 9723

rankomis, o ant krūtinės padėtas kirvis, prie kojų — kardas. Senieji žmonės mano, kad lapėjų slepia Anykščių apylinkės kalneliai ir smėlynai.

K. Baliūnas (S.)
Aukso Grūdėliai
Kas tikrai paviršium nustumia piktą, o neišrauna jo šaknis, tas mažai nužengs pirmyn dorybėje, o dar didesnės ir nuobodesnės pagundos jį užpuls.

DR. P. ATKOCIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3-8 P. M.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612
Res. — Yards 3955
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1-3 ir 7-8
Kasdien išskyrus Sereidą
Sereidomis ir Nedėl. pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI
Ofiso Tel. Canal 6122
Res. 8342 So. Marshall Ave.
Res. Tel. Beverly 1868

DR. GEORGE I. BLOZIS
DANTISTAS
2201 W. Cermak Rd.
VALANDOS:
9:30 iki 12 ryto; 1 iki 4:30 popiet; 6 iki 8 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROVEHILL 0617
Office Tel. HEMLOCK 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketv. ir Nedėlionis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'S
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėlionis pagal sutartį.
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930
Tel. CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone Res and Office
PROSPECT 1028 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANAL 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. LAFAYETTE 8016
DR. C. J. SVENCISKAS
DANTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. ryto iki 9 val. vakaro
Sėkmadieniais ir Trečiadieniais pagal sutartį.

Jeigu darbo jėga yra pri-gulminga nuo skaitliaus, ru-pinkies turėti kdaugiau pa-gelbininkų.

LIETUVIAI DAKTARAI
Ofiso tel. CANAL 2345
Res. tel. CANAL 0402.
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 W. Cermak Road
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Trečiadieniais pagal sutartį
2305 So. Leavitt Street

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. C. RAKAUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. Marquette Rd.
Ofiso valandos:
10-12 val. ryto
2-4 ir 6-8 val. vakaro
Trečiadieniais ir Sekmadieniais Susitarus

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Res. Tel. PLaza 2400
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak
Nedėlionis nuo 10 iki 12 val. diena

Tel. YARDS 5921
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street
Tel. CANAL 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1-4 ir 6:30-8:30 vakare
ir pagal sutartį

Tel. Calumet 5974
OFISO VALANDOS:
9 ryte iki 8 vakare išskiriant sek-madienį ir trečiadienį
DR. A. P. STULGA
DANTŲ GYDYTOJAS
3259 S. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel. BEVERly 8244
DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Rezidencija
8939 So. Claremont Ave.
Valandos 9-10 A. M.
Nedėlionis pagal sutartį.

Tel. CANAL 0257
Res. Tel. PROSPECT 6666
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARDS 2246
DR. C. Z. VEZEL'S
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Sereidą pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 South Ashland Ave.
Tel. Yards 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

"DRAUGO" PAVASARINIS PIKNIKAS ĮVYKS BALANDŽIO-APRIL 30 D., VYTAUTO DARŽE, 115th IR SOUTH PULASKI ROAD

LABDARIŲ DIRVA

Prie Didžiojo Įvykio
Besirengiant

Be abejo, Lietuvių R. K. Labdaryų Sąjungos veikėjai žino, apie kokio įvykio mums reikia rengtis. Apie tai kalbame centro susirinkimuose, kalbama ir kuopose. Ties, kurie toliau stovi nuo mūsų sąjungos veikimo, galima priminti, kad tas svarbus įvykis bus gegužės mėnesio 30 d. Tas įvykis metinis, tradicinis.

Gegužės mėn. 30 d. yra pavesta kapų puošimui. Tą dieną ir kapinės suvažiuoja daug žmonių. Daug žmonių suvažiuoja ir į Šv. Kazimiero kapines Chicagoje. Kapinių direkcija pasirūpina tą dieną surengti kapinėse pamaldas už mirusiųjų sielas.

Bet ką tai bendro turi su labdaryų sąjunga?

Labdaryų Sąjungai yra pavesta Kapų Puošimo dienoje rinkti aukas senelių ir našlaičių šelpimui. Moterys ir mergaitės tą dieną paravinėja gėles ir už jas surinktos aukos eina lietuvių labdarybės reikalams. Aukos rinkti padeda ir gerb. kunigai. Prie kapinių labdaryų kuopos turi palapines, kuriose paravinėjami užkandžiai ir to pelnas taip pat eina tam pačiam tikslui.

Tad, matote, kokius darbus gegužės 30 d. turės dirbti labdariai. Darbas yra didelis ir dėl to prie jo reikia gerai prisirengti. Kuopos stengiasi suimobilizuoti kiek galint daugiau rinkėjų, nes jos iš patyrimo žino, kad kuo daugiau bus dabininkų ir aukų rinkėjų, tuo daugiau aukų bus surinkta.

Bet tai dar ne viskas. Gegužės 30 d. ir daugiau turėsime rūpesčių ir darbų. Tą dieną, po pamaldų kapinėse, Vytauto parke bus labdaryų piknikas. Perna ir užpernai į mūsų pikniką suvažiuojo tūkstančiai žmonių. Laukiame tūkstančių ir šiemet. Kad gausinga publika tinkamai priimtų, pavaišinti ir palinksminti, reikia geros organizacijos, daug darbininkų. Tad, ir šiuo reikalu kuopos rūpinasi ir prie

mūsų tradicinio pikniko ruošiasi.

Šį vakarą, Dievo Apvaizdos parapijos salėje, įvyks Lietuvių R. K. Labdaryų centro susirinkimas, kuriame bus tariamasi visais gegužės 30 dienos reikalais. Svarbu, kad į susirinkimą suvažiuotų visų kuopų atstovai, visi centro valdybos nariai ir veikėjai.

3 KP., CICERO, VEIKLA

Šį vakarą, būtent, balandžio 26 d., Šv. Antano parapijos salėje, bus labdaryų 3 kuopos brangiomis dovanomis. Visi yra kviečiami atsilankyti ir paremti senelių prieglaudos fondą. Kai bus pradėta statyti prieglauda rūmai, mūsų kuopa pirmoji nori prisidėti stambia auka, bent tūkstančiu dolerių.

Kuopa rengiasi prie sąjungos pikniko, kuris bus gegužės mėn. 30 d. Vytauto darže. Mums tenka nemažas darbas — vesti virtuvę, taigi prie to ir rengiamės. Taip pat keturiems mūsų kuopos vyrams teks darbuotis prie baro, kurio manadžerium paskirtas Antanas Kundrotas. Virtuvės darbininkų pirmininkė bus Marijona Vaičiūnienė, jos padėjėjos Kotryna Sriubienė, M. Česienė, Petronėlė Zakarienė, B. Bučienė ir kitos. Joms parengs kuopos pirmininkas A. Jovarauskas.

Kuopa registruoja aukų rinkėjų.

Katalikiškas Laikraštis Yra Jūsų Geriausias Draugas.
Kaipo Toksai, "Draugas" Užsipelnia Jūsų Pilnos Paramos.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER-PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LEONARDAS EŽERSKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
KOPLYČIA DYKAI
2025 W. 51st St. Tel. YARDS 1278
Res. 4543 South Paulina Street

KALBA PONIA J. DAUŽVARDIENĖ

Iš kairės į dešinę: ponia J. Daužvardenė, Ieva Lukošienė ir M. Johnson. Lietuvos konsulo žmona, ponia J. Daužvardenė, lietuvių moterų kultūrinės veiklos širdis, kovo 31 d., Forest akademijoje per mokyklos užbaigimo programą pasakė žavingą kalbą. Ieva Lukošienė gavo akademijos diplomą ir buvo programos vedėja.

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Graziai Suvaicino
"Kuprotą Oželį"

NORTH SIDE. — Balandžio 23 d. Šv. Mykolo parapijos choro lošėjai, vadovaujant vargon. Kului, gražiai suvaicino muzikalį veikalėlį "Kuprotas Oželis". Lošime dalyvauja: Onytė, Jonelis, Motina, Piršlys ir Našlys. Onytė buvo Anastazija Mikuziūtė, kuri, rodo, pirmą kartą scenoje vaidino ir padarė į publiką gražų išpuolį. Jinai buvo pasirėdžius tikrais tautiškais rūbais, švelniu soprano balsu dainavo "Saulėle raudona", "Bijūnėlis žalias", "O aš viena dukrelė" ir "Linksmas volungėlė".

Jonelio rolę vaidino Pranas Adomaitis. Northsaičiai jau keletą kartų jį matė atsižymint vaidinime. Jis ir šį kartą parodė savo sceninį gabumą, nors jam nebuvo lengva demonstruoti meilužio rolę prie Onytės, nes Alenutė sveitinėj būdama į jį žiūrėjo. Gerai jis dainavo "Ant marių krantelio", "Sudiev Lietuva", "Sudiev kvietkeli" ir "Oi liū-

Viešojo mieste rinkliava bus rugsėjo mėnesyje. Tai didelis darbas, prie kurio turėsime tinkamai prisiruošti. Gegužės 14 d., 1 val. po pietų, bus svarbus kuopos susirinkimas, į kurį kviečiame gausingai susirinkti. A. Valančius

dnas, liūdnas". O senelių dainą kartu su Onyte.

Motina buvo Angelina Kizelevičiūtė, pasirėdžius tautiškais drabužiais. Ją pirmą syk matome vaidinant ir ji greit žmonių patraukė žingeidumą. Kaip apskritai jinai derasi su piršliais, gerbia Onytės talentą ir gražų išsiauklėjimą. Vienos pasilikusios dar mokina Onytę būti švelnesne, mandagesne ir su piršliais (kad ir netinkami) apsieiti maloniai. Tai tikra motina savo Onytei.

Našlio rolę vaidino Jonas Lebežinskas, tai veteranas Northsaičių lošėjas. Jis scenoje jaučiasi laisvas, nudavimai natūralūs. Nors ir pagyvenęs našlys, bet turtingas ūkininkas — kaip ir dvarponis, gerbiąs meną, dainą ir turi norą dar kartą vesti, bet tik su jauna žmona, tad jam Onytė labai patinka. Jis su visais apdainuoja savo ūkį ir turtus.

Piršlys buvo Juozas Valaitis, jaunas vaikinai irgi pirmą kartą lošė. Jis savo užduotį gerai atliko. Piršo, piršo Onytei naši, mato, kad iš tų šiaudų nebus grūdų, pasiūlė Joneliui už piršlį ir savo tikslą atsiekti — vestuvės įvyko ir užsibaigė lietuvišku Sukitiniu.

Vakaro programą atidarė ir įžanginę kalbą pasakė gerb. kun. J. Šaulinskas. Svečių iš kitų kolonijų matėsi: dr. A. Stulga su žmona, spaustuvių direktoriai Kaulakiai, bižnierių C. J. Gervilys ir varg. K. Gaubis su Stanaičiu. Vietiniai žmonės ir biznierių gra-

PALAIMINTO RAMONO
LULL KASDIENINIS
MINTYS
Iš anglų vertė
Kun. Ant. M. Karužinskis

Balandžio 26 Diena

Numylėtinio valia apleido jį ir atsidavė Mylimajam. O Mylimasis atidavė ją. Numylėtinio nelaisvę, kad ji jį mylėtų ir Jam tarnautų.

žiai parėmė šį choro parengimą. Vietinis

P. S. Šio parengimo komisią sudarė: A. Kizelevičiūtė, A. Mikuziūtė, A. Pauza, L. Tondziulitė, M. Daugirdas, J. Valaitis, H. Sutkiūtė, ir varg. N. Kuly. Antanas Rugienius nugaravo lošėjus ir teikė jiems patarimus, A. Valaičiūtė sufleravo ir H. Sutkiūtė su A. Alekšniute svečius priimdavo. V.

ONA BUDVITIENĖ

(po tėvais Martinkaitė)

(gyveno po numeriu 3239

Lituanica Ave.)

Mirė bal. 22 d. 1939 m.,

auslėkusi pusę amžiaus.

Gimus Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kaitinų parapijoje, Pakarčimės kaime.

Paliko dideliamė nulidime:

dukterį Mary Starr, žentą

Kleop, sūnų Joną, marčią O-

ną, 4 anūkus, 2 seseris: Ale-

na Kazaitienę ir Juzefą Kataus-

kienę ir jų šeimas ir daug kitų

giminių. Lietuvių paliko broį

Juozapą, seserį Kazimierą ir

kitas gimines.

Kūnas pašarvotas Maželskos

koplyčioje, 3319 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį,

bal. 26 d. Iš koplyčios 8:00

val. ryto bus atlydėta į Šv.

Jurgio parap. bažnyčią, kurioj

įvyks gedulingos pamaldos už

velionės sielą. Po pamaldų bus

nuldyta į Šv. Kazimiero kapin-

es.

Nuoširdžiai kviečiame visus

gimines, draugus-ges ir paž-

tanus-as dalyvauti šiose laid-

otuvėse.

Dukrė, Sūnus, Marti, Anū-

kai, Seserys, Brolis ir Giminės.

Laidotuvų direktorius S. P.

Mažeika, tel. Yards 1138.

—

URBA FLOWER SHOPPE

4180 ARCHER AVE.

Phone LAFAYETTE 4500

—

Gėlių Mylimiems — Vestuvėms —

Bankietams — Laidotuvėms —

Papuošimams

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Sventuose raštuose tiesos

reikia ieškoti, o ne iškalbės.

Geriau laiku pradėti, negu

darbe skubėti.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

DON'T BE GREY

Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... CLAIROL. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use CLAIROL. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today or send this coupon NOW.

Naturally...with
CLAIROL

Be sure to look for this mark of
GENUINE Clairol on the bottle.

The perfect combination of rich oil, fine
soap and delicate color that can't be copied
... a blend that only Clairol contains.

JOAN CLAIR, CLAIROL, Inc.
132 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, recipe and analysis.

Name _____

Address _____

City _____

My hairdresser _____

PIRKITE PAMINKLUS DABAR

ATEIKITE IR PAMATYKITE MOSŲ
PARODYMĄ

GERESNIS DARBAS UŽ ŽEMESNES KAINAS
NAUJAUSIOS ĮDIRBYSTĖS — GERIAUSIA
MEDŽIAGA

KIEKVIENAS DARBAS GARANTUOJAMAS
SU GOLD BOND CERTIFICATE

VENETIAN MONUMENT COMPANY

527 North Western Ave. Chicago, Illinois

Telefonas SEELEY 6103

Skylines apdaila skulptūros ir statulėlės. 6000 West 111th Street

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICERO, LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE
MIESTO DALYSE

P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St.
Telefonas YARDS 1419

Anthony B. Petkus 6834 So. Western Ave.
GROvehill 0142
1410 S. 49th Court
CICERO 2109

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place
Phone CANal 2515
Skylines 42-44 E. 108 St.
Phone PULman 1270

J. Liulevičius 4348 So. California Ave.
Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lituanica Avenue
Phone YARDS 1138-1139

Antanas M. Phillips 3307 Lituanica Ave.
Phone YARDS 4908

I. J. Zolp 1646 West 46th Street
Phone YARDS 0781-0782

Albert V. Petkus 4704 S. Western Avenue
Tel. LAFayette 8024

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Pieža Išvyko į Kansas City

The Chicago Evening American reporteris Stasys Pieža pirmadienio vakare išvyko į Kansas City kad aprašyti ten įvykstančią konferenciją. Sugrįš už savaitės laiko. Jis sakė, kad aplankys tenyškūnus lietuvius ir prižadėjo apie juos dienraščiui "Draugui" parašyti.

West Pullmano Naujienos

Balandžio 30 d., tai yra šį sekmadienį, Vytauto Parke įvyksta katalikų dienraščio "Draugo" pavasarinis piknikas. Reikia tikėtis, kad bus gražus oras ir piknike dalyvaus minios žmonių.

Mūsų kolonijos katalikiškos spaudos agentas Karolis Ralila organizuoja žmones ir platina pikniko tiketus ir jam tas labai sekasi. Vadinasi, vestpulmanietčių "Draugo" piknike dalyvaus labai daug.

Gegužės 7 d. Vytauto Parke bus labai gražūs SS. Petro ir Povilo parapijos pavasarinis piknikas.

Šie metai yra mūsų parapijos 25 metų nuo įsikūrimo. Per tai ir šiais metais visi parapijos parengimai bus žymiai gražesni ir įdomesni. Prie pikniko rengiamasi visu smarkumu. Bus šokiama gero orkestra. Be to, prie įžangos tiketo yra duodama 10 dovanų po 5 dol. pinigais. Iš anksto bilietą perkant tik 10 centų, o prie vartų bus rodos 25c.

Labai visų prašome iš anksto tą dieną pasižymėti ir dalyvauti SS. Petro ir Povilo parapijos piknike. Mes gi iš savo pusės užtikriname visiems "good time".

Raportieris atsiprašo

Dienr. "Draugo" No. 96 West Pullmano naujienose buvo aprašyta, kad parapijos komitetas, parapijonai ir dr. jų atstovai sveikino gerb. kun. A. Linkų jo garbingos dienos proga ir įteikė gražias dovanėles. Čia ir noriu pažymėti, kad per klaidą praleista — nepažymėta parapijos choras. Nuo parapijos choro muz. S. Ralila sveikino gerb. kleboną A. Linkų ir įteikė gražią dovanėlę. Atsiprašau choro ir muz. S. Ralilos.

Town of Lake Žinutės

Balandžio 22 d. po pietų 4:30 val. mūsų bažnyčioje moterystės ryšiu surišti Ona Zubrikaitė iš šios parapijos su Antanu Dowiat iš Aušros Vartų parapijos. Moterystės sakramentą suteikė kun. J. Juška. Pokylis įvyko jaunosios tėvelių name.

Ona Zubrikaitė yra buvusi darbšti ir veikli mergaitė socialieji draugijoje ir Antanas priklauso prie daugelio organizacijų. Po vestuvių išvažiavo į Michigan valstybę. Linkim jaunai porelei "good luck" ir pasisekimo naujame gyvenime.

Per sumą baland. 30 d. mū-daro.

sų bažnyčioje prasidės 40 valandų atšvaitai. Vakara 7:30 valandą mišparai su pamokslu. Visi kviečiami naudotis šiais atšvaitais.

Visiems žinomas doras jaunikaitis Vladas Benevičius ir Aleksandra Kazlauskaitė rengiasi priimti moterystės sakramentą šį šeštadienį, bal. 29, 5:30 val. vak. Pokylis įvyks jaunojo mamytės name. Linkim šiai porelei daug laimės ir džiaugsmo, naujame luome.

Kai pavasaris artinasi, visos moterys ir mergaitės ieško geros vietos sutaisyti plaukus. Pamėginkite Bernice's Beauty Shoppe, 1725 W. 47th St. Kampas Hermitage ave. Aš manau, kad visos bus patenkintos. **W.B.B.M.**

Darys Operaciją

BRIGHTON PARK. — Barbara Rudakienė, 4044 S. Rockwell st., žymi šios kolonijos veikėja, ypač šv. Kazimiero Akademijos rėmėjų srityje, tapo nuvežta Mercy ligoninė, kur jai bus padaryta operacija.

Brightonparkiečiai, jos draugai ir giminės linki jai greit pagyti. Ypač jos vyras Antanas Rudakas, kuris vienas namuose pasilikio, nekantriai laukia, kad po sekmingos operacijos greit sugrįžtų į namus.

Rap.

Visi Rengkimės į

Lietuviškas Vakarųškas

MARQUETTE PARK. — Balandžio 29 d., šeštadienio 7 valandą vakare, p-nų Rabinų rezidencijoje, 6557 S. Talman Ave., šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 8 skyr. rengia "Šurum Burum" — lietuviškas vakaruškas šv. Kazimiero Seserų naudai. Gražūs tikslas, bet kas iš mūsų lietuvių — senų ir jaunų — nemylė ir neprisimena, kaip Lietuvoje panašūs parengimai įvyksta — gražiausios lietuviškos dainos skamba, kad net toliausia girdisi, gražiai ir padoriai jaunimas šoka ir kiti įvairūs pasilinksminimai. Tai gi, pilnai tikiu, kad p-nia Vilimienė ir bizn. Rapolas Andrieliūnas pilnai tam rengiasi. Tik atsilankykite, o tikrai užtikrinu, kad linksmybių netrūks. Teko girdėti, kad ir žymus dainininkas Rapolas Baliauskas su visu štabu rengiasi dalyvauti. Na, o bulvariški choras tai manot, kad nebus, jie ir atvyks. Ot, kad dainuosim, šoksim ir linksminsimės, kad Marquette Parko kolonija skambės iki ankstybo ryto, o po to, visi in corpore trauksime dainodami į Vytauto Parką, kur įvyks dienraščio "Draugo" pavasarinis piknikas.

Aš tikiu, kad visi laukia viršminėtos dienos, o aš tai labiausiai, žingeidu. Važiuojant per Marquette Parką, girdisi kur-ne-kur, kaip dainuoja, mat, praktikuoja. Ir gerai.

J. K.

Veikli Aušros Vartų Moterų ir Merginų draugija, veikianti Westside'je suvirš 30 metų, dienraščio "Draugo" pavasariname piknike, kuriuo bus atidaromas piknikų sezonas, gamins gardžius valgius ir jais vaišins mūsų dienraščio svečius, bičiulius ir rėmėjus. Piknikas įvyksta sekmadienį, balandžio 30 d., Vytauto Darže. Iš kairės į dešinę matome: sėdi M. Masalskienė, M. Jaukšienė, kleb. kun. Urbonavičius, vikaras kun. V. Andriūška, D. Gasparkienė, A. Senevičienė; antra eilė N. Kazanauskienė, B. Kraujalienė, J. Kikūnienė, M. Jasnauskienė, M. Aitutienė, O. Maistiniškė, P. Rimkienė, I. Markevičienė; trečia eilė A. Račkienė, O. Papauskienė, I. Šiaulienė, P. Šliogerienė, O. Judikienė, J. Zalatorienė, O. Budaitienė ir P. Tarvainienė.

Gražinkit Gegužės 14 d. Laimėjimo Knygutes

Gegužės 14 dieną rengiamas susipažinimo piknikas su Ne-kalto Prasidėjimo P. Šv. seselėmis, kurios gyvena Tėvų Marijonų seminarijoje, Hinsdale, Ill. Kad susipažinimą atžymėti kokia nors dovana, tam tikslui iš kolonijų veikėjų susidarė gražus būrelis viršminėtomis seselėmis pritariančių ir sumanė išleisti \$10.00 dovanų. Ta proga yra išdalintos laimėjimų knygutės, platinimui. Jei kurie iš kolonijų malonūs veikėjai ir veikėjos esate išpardavę, nuširdžiai prašyčiau gražinti tam asmeniui iš kurio esate paėmę. Už gražų darbą ir atsišaukimo klusnumą iš kalno tauri nuširdų ačiū. Jūs, brangieji, gerai žinote didelio ir gražaus darbo didumą ir jo reikšmę, taigi, įvertindami jį, maloniai prašau, jei nesate dar savo atlikę, tai padaryti, o jei baigėte, gražinti.

Rap.

Viršminėta dieną pripuola

Motinos Diena. Labai patogi tokiam tikslui, kur skaitlingai suvažiavę, atgaivinsime iš po žiemos nuvargintą dvasią tytu oru, pasižmonėsime, plačiau susipažinsime ir patys vieni su kitais arčiau suėję pasitarsime ir kartu atliksime gražų labdarinę darbą. Be abejo viršminėtos Seselės bus labai dėkingos, sulaukę gražių lietuviškų širdžių užuotautos ir paramos.

Tai gi, brangūs broliai ir seserys, visi padirbėkime, laikas bėga greitai, neįsime, kaip prisiartins minėta diena. **J. K.**

Rinksis Lietuviai Demokratai

Al. Kumskis, lietuvių demokratų lygos pirmininkas, praneša, kad ketvirtadienį, bal. 27 d., 7:30 val. vakare, 6912 So. Western ave., bus svarbus lygos susirinkimas, kuriame tarp kitų dalykų bus svarstomas kandidatų į teisejus klausimas.

Labdarių Centro Svarbus Susirinkimas

Šį vakarą labdarių centro susirinkimas įvyks Dievo Ap-

vaizdos parapijos svetainėje, 7:30 vakare. Kviečiami visų kuopų atstovai skaitlingai atsilankyti į susirinkimą, nes

reikia prisirengti prie kapų lankymo dienos pikniko. Visos kuopos bus kviečiamos, kad užimtų kokią darbą. Gerb. kun.

A. Linkus patieks planus, kad piknikas geriau pasisektų. Komisija išduos raportą ką lig šiol yra nuveikusi. Bus ir adv. J. Grišius, kuris praneš apie ūkio svarbius reikalus.

GARSINKITĖS "DRAUGĖ"

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA
LENGVAIS ISMOKĖJIMAIS
Barskis Furniture House, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

Skaitlinga Ekskursija į Lietuvą
ŠVEDŲ AMERIKOS LINJOS LAIVU
"GRIPSHOLM"
Per Gothenburgą, Švediją
Gegužės-May 31 d., 1939 m.

Nežiūrint kada jūs manote važiuoti į Lietuvą, pradėkite ruoštis iš anksto. "Draugo" laivakorėjų agentūra išrūpina jums visus kelionei reikalingus dokumentus. Darykite rezervacijas kuogreičiausia.

"DRAUGO" laivakorėjų agentūra išrašys jums laivakortę bet kurios linijos geriausiais ir patogiausiais laivais. Visais kelionės reikalais kreipkitės į:

"DRAUGO" LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
2334 So. Oakley Ave. Tel. Canal 7790

BUICK AGENTŪRA
Turime pardavimui visokių modelių vartotų automobilių
Prienamomis Kainomis.

MILDA AUTO SALES
806 W. 31st Street, Chicago, Illinois
Domininkas Kuraitis, Savininkas
Telefonas VICTory 1696

ISRENDUOJAME DARŽĄ PIKNIKAMS IR KITIEMS PARENGIMAMS
WILLO-WEST
GERMAN CHURCH ROAD
IR WILLOW SPRINGS ROAD
WILLOW SPRINGS, ILL.
p-nas Butchas, sav.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS
Incorporated
Tel. Prospect 0745-0746
Wholesale Only
5931-33 So. Ashland Ave.
Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importą Valstybinę Degtinę.
Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Lietuviai, pp. F. ir M. Dalmidas Savininkai

Turtas virš \$2,100,000.00
Reservas virš \$225,000.00
4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461
United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00
Išmokėjim. 4%
Už padėtus pinigus
Duodam Paskolas ant 1-mų Mordgių
Safety Deposit Deitus Galima Pasirėnduoti
Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Serodm nuo 9 iki 12 diena. Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro
STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

ATYDA MOTINOMS!
Mes duodame Speciali Permanentą, be jokių mašinų ir be elektros, vaikams nuo vieno metų amžiaus ir aukščiau.
Reguliarė kaina \$3.50, — šią savaitę \$2.75.
BERNICE'S BEAUTY SHOP
1725 WEST 47TH STREET
Kamp. Hermitage. Tel. Yards 2771
16 metų patyrimo.

UNIVERSAL RESTAURANT
Moderniškiausias ir Patogiausias Valgykla Bridgeporte
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, savininkas
Tel. Victory 9670

CLASSIFIED

PARDAVIMUI BUNGALOW
5-kambarių bungalow: furnacura apšildomas; uždaryti porčiai; garažas; 30x125 lotas; Savininkas apleidžia miestą. Parduos už labai pigiai. — tikrai \$4100. Savininkas ant vieto: 3252 S. Springfield Ave.

PARDAVIMUI PIGIAI
Gasinis pečius, 3 smetu parlor, gasinis komoda, lova ir valgomasis. Telefonuokite **PROspect 2267.**

PARDAVIMUI TAVERNAS
Pardavimui tavernas. Tikras "gold mine". Atsiskaukite: 1932 West 63rd Street, telefonas Prospect 2247.

REIKALINGA MERGINA
Mergina, namų darbu Oak Parke. Pasilikti vakarais. Turi turėti patvrimo. Atsiskaukite: Coal Office, 1916 So. California Ave., tel. Lawndale 3183.

PARDAVIMUI
2-tetu namas pasidūda pigiai. Šitu vandeniu šildomas, po 5 kambarius, viskas naujausios mados. 1628 N. 47th Street, Cicero, Illinois.

RENDON ŪKIS
40 akrai ūkis: Beloit, Wisconsin'e; randa \$10.00 į mėnesį; geram vyrai ar moterai dėl viršidėjimo atidoms dykai. Atsiskaukite: 2155 North Kilbourn Ave., Chicago, Illinois. Tel. A/Rany 7904.

PARDAVIMUI NAMAS
Mėrinis namas: 4 kambariai viršū. 1 apšildytas; furnacura apšildomas; garažas. Atsiskaukite: 3121 South Springfield Ave. Tel. Lawndale — 6291.

ATYDAI
Patalsom, išvalom, suprošinam vyriškus ir moteriškus drabužius. Pavasariniam drabužiam įdedame pamušalus. Toliau gyvenantiems pasaukite: VIRginia 1093. — Overlengo Valymo. Priešimui ir Taisyimo Krautvė. 4602 So. Wood St., Chicago.

PARDAVIMUI
2 kėslų barzdasuktyklos seta, paradosiu pigiai. Atsiskaukite: 6421 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 2-tras anikitas.

PARDAVIMUI NAMAS
4004 So. Maplewood Ave., geras 2 fletų medinis namas: 5 ir 6 kambariai. Mėrinis pamatas: prabangumtas: 30 pėdų lotas; vaizne tikrai — \$4200.00. Galite apžiūrėti namą iš lauko pusės, bet prašome netrukdyti sventoju. Arthur Ruck, 3711 West 63rd Street, tel. PROspect 0268.

LIETUVISKA RUBŲ KRAUTUVĖ

VISKAS DĖL VYRŲ

PAUL LEASAS
(Vyrų Rūbų Krautuvė)
3427 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 0937

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.L.C. parašytą

PAMOKSLŲ Kaina \$1.75
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley, Ave. Chicago, Ill.
400 puslapių knyga.

Atyda Motinoms!
Mes duodame Speciali Permanentą, be jokių mašinų ir be elektros, vaikams nuo vieno metų amžiaus ir aukščiau.
Reguliarė kaina \$3.50, — šią savaitę \$2.75.

BERNICE'S BEAUTY SHOP
1725 WEST 47TH STREET
Kamp. Hermitage. Tel. Yards 2771
16 metų patyrimo.

UNIVERSAL RESTAURANT
Moderniškiausias ir Patogiausias Valgykla Bridgeporte
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, savininkas
Tel. Victory 9670